

Bioscoopfilm over Joschka Fischer

'Joschka und Herr Fischer' toont de ontwikkeling van een generatie

[Achtergrond](#) - 1 juni 2011 - Auteur: Josta van Bockxmeer

Activist, taxichauffeur, minister van Buitenlandse Zaken, dat alles was Joseph 'Joschka' Fischer. Regisseur Pepe Danquardt maakte een film over een beroemd politicus, maar vooral ook over een generatie die het Duitsland van nu heeft gevormd.

We zien Fischer (1948) zoals hij nu is, in een donkerblauw pak, met een buik en grijze haren. Hij loopt door een kale, industriële ruimte, waar hij op videoschermen archiefbeelden bekijkt. De politicus is nog steeds omstreden: critici beschrijven zijn vertelstijl als oprecht ironisch (Deutsche Welle), maar ook als „narcisme op het hoogste niveau“ (Welt online). De film draait sinds deze maand in de Duitse bioscopen. Een Nederlandse release is niet gepland.

De film toont Joschka als misdienaar, in zijn geboortestadje in Baden-Württemberg. Beelden van de Tweede Wereldoorlog, die in die tijd insloegen als een bom. Zijn omgeving was christen-democratisch: „Ik weet niet zeker of mijn moeder ooit op mij heeft gestemd.“

De jonge Fischer raakte betrokken bij de linkse beweging en kwam in 1968 in Frankfurt terecht, waar hij deelnam aan de demonstraties tegen de oorlog in Vietnam. Danquardt portretteert de protestbeweging uitvoerig, met beelden van demonstraties en veel interviews met tijdgenoten. Het is zijn eigen verhaal, dat van Fischer en vele anderen, die politiek actief waren, en - zoals tijdgenoot en europarlementariër Daniel Cohn-Bendit het uitdrukt - , “geschiedenis schreven.”

Van radicaal naar 'Realo'

Het keerpunt kwam met het neerschieten van studentenleider Rudi Dutschke en de aanslagen van de Rote Armee Fraktion. Joschka verliet de protestbeweging en werd taxichauffeur, om te kunnen nadenken. De Fischer van vandaag komt weer in beeld, en zegt: “In die dagen werd ik een realo.”

Dat realisme wordt Fischer vaak verweten. Vanaf zijn begin bij De Groenen vertegenwoordigde hij de pragmatische tak van de partij. Daar maakte hij vijanden mee, maar hij werd ook een zeer populaire minister van Buitenlandse Zaken, en vice-kanselier.

Het hoogtepunt van de kritiek op hem was de verfbom die jonge Grünen-

aanhangers hem in 1999 in het gezicht gooiden, als protest tegen de uitzending van Duitse soldaten naar Kosovo. De transformatie van activist tot verantwoordelijk minister was voltooid. Na zijn vertrek uit de politiek in 2006 richtte hij zijn eigen adviesbureau op en werd hij zelfs lobbyist voor de Nabucco-oliepijplijn.

Het verhaal van Joschka Fischer is dat van een generatie, daarover zijn de critici het eens. De oorlog, de protestbeweging, de politiek en tegelijkertijd de ontwikkeling van langharige rebel tot minister in een blauw pak, dat is het verhaal van de naoorlogse generatie.

Josta van Bockxmeer studeert Duits en filosofie aan de universiteit van Potsdam en woont sinds vier jaar in Berlijn.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/300/bioscoopfilm-over-joschka-fischer>